

for lang Tid siden. For selve Modtageren er Offeret ligeledes uheldigt. Præster eller Skolelærere eller hvemfomhelst, der modtager Offer, kunne ikke med deres bedste Villie undgaae, at man maaskee sælber den Dom over dem, at de have anvendt den og den Umage, fordi de have faaet den og den Betaling, selv om dette virkelig ikke er Tilfældet. Smidlertid er Præsten stillet anderledes heldigt end Skolelærerne, da Præstens Indtægter i Reglen ere i den Grad rundelige, at han kan bortsee fra den Smule, som indkommer ved Offer, hvormod det ikke er Tilfældet med Skolelærerne, for hvem Offeret er en bethdelig Deel af selve hans Løn. Her har Bedkommende, som lægger sig ud med Skolelæreren, Keilighed til at chikanere ham paa alle mulige Maader, og man har ikke saa Exempler paa, at Modtageren af Offer er bleven chikaneret baade ved den Maade, hvorpaa det betales, og ved Offerets Størrelse, Noget, som er uheldigt baade for Embedsforrelsen og i mange andre Henseender. Nu vil man maaskee sige, at Skolelæreren har Ret til at faae Offeret indbrevet, at lade Bedkommende ansætte til Offer; det er ganske sandt, men jeg anseer det for uheldigt, at en Skolelærer eller hvilkensfomhelst Modtager af Offer kommer i en saadan Conflict med Sognebeboerne, at Eligt skal gjøres nødvendigt, og af den Grund troer jeg ogsaa, at de fleste trække sig tilbage dervfra, selv om de kunne have gyldig Grund dertil. Anderledes forholdes det sig med Accidenter; disse kan man ikke faae saaledes ansatte, de maae indtales ved privat Søgemaal, Noget, som en Lærer i Reglen ikke har Tid eller Evne til at offre Noget paa. Dette er det Uheldige ved Offer og Accidenter, som længe har været erkjendt baade af Modtagerne og af Yderne, og paa ikke saa Steder har man derfor forsøgt paa ad privat Veie at afløse dem, men i Reglen ere disse Forsøg strandede af forskjellige Grunde. For det Første have, som jeg før omtalte, ikke saa saa Præster modsat sig en sliq Afløsning, og dernæst er det sjældent, at Sognene ville gaae ind paa at lade Offeret afløse for den ene Modtagers Begne, uden at det saartidigt skeer for de andre Modtagere. Dertil kommer ogsaa, at ved slige private

Overeenskomster kan en enkelt Mand modsætte sig, og paa den Maade gaaer det let istaa; det er ikke let at faae mange Hoveder under een Hat; gjælder dette i noget Forhold, saa er det vistnok i dette, det er ikke let at enes om den Maade, hvorpaa Summen skal udredes. Dertil kommer, at, om man end i enkelte Sogne enes om en sliq Afløsning, kan man ikke enes derom i andre Sogne, og dette har da til Følge, at, medens Bedkommende ikke betale i deres eget Sogn, komme de dog, naar de have Forretninger eller høre med til Gildesfølget i et andet Sogn, til at betale i dette Sogn, skjøndt det er afløst for deres eget Sogns Bedkommende. Den største Hindring for en Afløsning ad Frivillighedens Veie er dog Maaden, hvorpaa man skal fordele den Sum, der skal udredes til Modtageren. Det er ikke let at opnaae Enighed herom, thi at gaae efter, hvad der hidtil er hdet, lader sig ikke gjøre, da det i saa Henseende er kommet meget mere an paa, hvorvidt bedkommende Beboer har staaet i et velvilligt Forhold til Præst og Skolelærer, end det har beroet paa hans Evne til at udrede Offeret. Naar dette da eengang for alle skal fastsættes, da ere saadanne Folk ikke tilbøjelige til at paalægge deres Steder en større Byrde for Fremtiden, fordi de selv have hdet Mere, end de i Virkeligheden vare forpligtede til. Derfor ere de, fleste af disse Forsøg strandede, snart af den ene, snart af den anden Grund.

Naar jeg nu kommer til at tænke paa, hvorledes en saadan Afløsning skulde foregaae, troer jeg ikke, at det vilde have nogen stor Banffelighed at bestemme Størrelsen for Afløsningssummen, da det jo er optegnet af bedkommende Præst og Skolelærer, hvor Meget de hvert Aar i en lang Arrække have oppebaaret, og efter Middeltallet heraf kan det saa bestemmes, hvad der fremtidigt skal ydes. Heller ikke troer jeg, at det vil være vanffeligt at ordne Maaden, hvorpaa Summen skal betales, da den jo let kan udbetales paa samme Maade som de øvrige Rønninger. Derimod vil det have større Banffelighed at fordele den mellem de Offerpligtige. Jeg skal ikke nærmere udvikle dette, da jeg maaskee kan tage feil i saa Henseende, men jeg skal dog ikke tilbageholde, hvorledes jeg har